

Unul din meritele piesei constă tocmai în faptul că victoria finală a eroului este în logica lucrurilor." (Dumitru Chirilă, „Crișana”, 15 februarie 1958)

Piesa s-a mai jucat la teatrele de stat din Turda (1959) și Reșița (1971).

1967, 27 decembrie — *FLOARE DE NU-MĂ-UITA* — basm în versuri.

Teatrul de stat din Oradea. Regia: Valeriu Grama. Cu: Jean Săndulescu, Ion Abrudan, Gina Nicolae, Oclavian Uleu, Ioan Pater, Eugen Țugulea, Nicolae Toma, Ben Dumitrescu, George Pintilescu, Ana Popa și alții. Inzestrat cu darul de a descoperi poezia faptului aparent comun și cu un veritabil cult pentru exemplul concret, autorul nu intenționează să ducă spectatorul în lumea basmului, ci s-o apropie pe aceasta privitorului, demonstrându-i acestuia că „povestea” e pretutindeni în preajmă, dacă știi, dar mai ales dacă vrei s-o vezi...” (Stanca Ponta, „Crișana”, 20 decembrie 1967)

1979, 24 decembrie — *IN NOAPTEA CIND SE SCHIMBA ANUL*, poem feeric, prolog și două acte, în versuri.

Teatrul de Nord din Satu Mare. Regia: Ion Deloreanu. Cu: Doina Ioja, Florica

Pop, Petre Panait, Ortansa Stănescu, Carol Erdős, Damian Oancea, Cornelia Erdős, Laurențiu Lazăr.

„...aceluia acestui poem începe în noaptea Anului Nou, când cei doi copii, Cristina și Adrian, primind de la bunica lor în dar o clepsidră și un răboj, încep să-și pună întrebarea: ce este Vremea? De unde vine și unde se duce?...” (Elisabeta Pop, „Crișana”, 6 aprilie 1980).

Piesa s-a jucat și la Teatrul German de Stat din Timișoara (1981).

III. NU ARE LUCRĂRI DRAMATICE PUBLICATE

IV. OPINII CRITICE

Despre *Hoții la miere*: „Steagul roșu”, Petroșani, 28 ianuarie 1950, „Flacăra”, București, 11 martie 1950; despre *Poveste din pădurea aurie*: Stelian Vasilescu în „Crișana”, Oradea, 4 februarie 1958, „Flamura”, Reșița, 10 noiembrie 1971; despre *Floare de nu-mă-uita*: Vasile Cheja în „Tribuna”, Cluj, 14 martie 1968; despre *În noaptea când se schimbă anul*: Crăciun Parasca în „Crișana”, Oradea, 6 aprilie 1980, Voicu Rusu, în „Cronica sătmăreană”, 19 ianuarie 1980.

In memoriam

Polixenia Karambi

Înainte de a fi traducătoare de literatură — dramatică mai întâi, și apoi de alte genuri — Polixenia Karambi a fost om de teatru. Și a rămas de fapt, în sufletul ei, toată viața. Un om de teatru pasionat, priceput, conștiincios până la devoțiune. În primii ani de după război, în cadrul Teatrului Național din București, a lucrat cu Fernando de Cruclattl, cu Ion Șahighlan, cu Moni Ghelerter, ca asistent de regie. Cunoștea, așadar, „meseria”.

O siluetă delicată, ochi visători, uncori ușor speriați, zimbet timid. O sensibilitate extremă, în continuă alertă, o generozitate luminoasă și caldă. Paradoxal, făptura aceasta fragilă, sensibilă, cu aer dezarmat, era dezarmată cu o voință uriașă, cu o tenacitate și o putere de rezistență nebănuite. Timidă în raporturile cu oamenii — timiditate care a împiedicat-o să devină regizoare — ea căpăta îndrăzneală la masa de lucru. Un gust sigur, format la școala bogatelor lecturi din clasic, îi călăuzea opțiunile, fie că era vorba de repertoriul teatrelor unde a lucrat în secretariatul literar — la Național, la Teatrul Tineretului sau la cel de Comedie —, fie că era vorba de traducerea unei piese. Aprecia valoarea, intuia talentul, respingea mediocritatea, făcătura, impostura. Kitschul, insolența, duplicitatea le simțea ca pe o rană.

A tradus piese de Goldoni, de Balzac, de Lesage, de Evanghelos Averoff-Tossiza, de Kambanellis. Trudea mult asupra cuvintului, pigulea, cizela, rotunjea. Traducerile sale erau teatru.

Când boala a obligat-o să părăsească teatrul, s-a aplecat mai cu osirdie asupra literaturii, îndeosebi asupra celei grecești. O nouă pasiune a polarizat energia ei creatoare, dînd un nou impuls voinței ei de a trăi și a înfăptui ceva durabil: opera marelui scriitor grec Nikos Kazantzakis. Munca ei de orfevru al cuvintului a fost încununată de Uniunea Scriitorilor cu un premiu pe anul 1981.

Condiția ei de existență era frumosul, în plan moral și estetic. Retrasă, asculta ore întregi muzică, citea cu fervoare, devora gazetele. Și lucra. Lucra cu înverșunare, cu eforturi din ce în ce mai mari, încercînd cu o voință supraomenească să învingă durerea, slăbiciunea, boala. Și a invins. Pentru că tot ceea ce a scris, ceea ce s-a publicat sau se va mai publica acum, după ce a dispărut dintre noi, va rămîne.

Margareta BĂRBUȚĂ